Från: [redacted]
Skickat: Tue, 8 Oct 2024 14:33:36 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Cc: "Plan_Exploatering" <plan.exploatering@osteraker.se>; [redacted]
Ämne: RS2024-0344 Österåkers kommuns remissvar på förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
Bilagor: Bilaga 2. Österåkers kommuns kompletterande synpunkter RUFS, daterad 24-08-30.pdf, Bilaga 1. Remissvar från Stockholm Nordost, daterad 2024-05-31.pdf, Tjut - Österåkers kommuns remissvar på förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen.pdf, Protokollsutdrag KS 2024-10-07 § 8_8.pdf

Hej,

Bifogar enligt ö.k. Österåkers kommun beslutade remissvar. Vi håller på att reda ut huruvida det eventuellt behövs en viss justering i protokollsutdraget. Återkommer i så fall med reviderad handling under morgondagen.

Önskar lycka till i det fortsatta arbetet med den nya RUFS:en!

Vänliga hälsningar,

[redacted]
Oversiktsplanerare
Österåkers kommun, Strategiska planeringsavdelningen

Österåker – möjligheternas skärgårdskommun
Direktnummer [redacted]
Servicecenter 08-540 810 00
E-post [redacted]
Besök Hackstavägen 22
Post 184 86 Åkersberga
Faktura Österåkers kommun, Box 103, 184 22 Åkersberga
Webb osteraker.se

KS § 8:8

Dnr. KS 2023/0252

Österåkers kommuns remissvar på förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Kommunstyrelsens beslut

1. Godkänna Stockholm Nordosts remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med bilaga 1, daterad 2024-05-31,
2. Godkänna remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med tjänsteutlåtande, daterat 2024-08-30, samt bilaga 2 med kompletterande synpunkter, daterad 2024-08-30 med tillägget, under Bebyggelseutveckling, *att hyresmarknaden inom regionen behöver reformeras och liberaliseras för ökat bostadsbyggande och bättre användning av befintligt bestånd*,
3. En förutsättning för den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS):s aktualitet är att den beaktar rådande och framtida civil- och försvarsfrågor,
4. Omedelbar justering av ärendet,

Reservation

[redacted] (S) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS) är ute på samråd mellan 10 april och 30 september 2024. Planen ligger till grund för såväl den fysiska planeringen som tillväxtarbetet inom regionen. Kommunens remissvar ställer sig bakom det STONO-gemensamma (bilaga 1) och kompletterar med specifika synpunkter för Österåkers kommun (bilaga 2).

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-09-25, § 7:6.
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2024-08-30.

Forts.

Forts. KS § 8:8

Förslag till beslut

[redacted] (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande
1. Godkänna Stockholm Nordosts remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med bilaga 1, daterad 2024-05-31,
2. Godkänna remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med tjänsteutlåtande, daterat 2024-08-30, samt bilaga 2 med kompletterande synpunkter, daterad 2024-08-3,
3. Omedelbar justering av ärendet.

[redacted] (C) yrkar på tillägg enligt följande:
I Österåkers remissvar, under Bebyggelseutveckling, att hyresmarknaden inom regionen behöver reformeras och liberaliseras för ökat bostadsbyggande och bättre användning av befintligt bestånd.

[redacted] (M) biträder [redacted] (C) tilläggsyrkande.

[redacted] (S) yrkar avslag på [redacted] (C) tilläggsyrkande.

[redacted] (M) yrkar på tillägg enligt följande:
Ytterligare en beslutsmening: En förutsättning för den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS):s aktualitet är att den beaktar rådande och framtida civil- och försvarsfrågor.

[redacted]S) yrkar på ändring enligt följande:
Socialdemokraterna yrkar att stycket ”kommunen ifrågasätter dock formuleringen att minsja skillnaderna i livsvillkor. Konkret skulle målet kunna uppnås genom att få dem som har det bättra att få det sämre och således uppnå målet” under rubriken styrkor och utmaningar stryks då det inte avspeglar den professionalitet eller det evidensbaserade arbetssätt som Österåkers kommun står för.

[redacted] (M) yrkar avslag på [redacted] (S) ändringsyrkande.

[redacted] (MP) yrkar bifall till eget förslag enligt följande lydelse:
Kommunstyrelsen ställer sig bakom *Miljöpartiets* förslag till yttrande, se protokollsbilaga § 8:8.

Propositionsordning I

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (M) yrkande eller [redacted] (MP) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (M) yrkande.

Forts.

Forts. KS § 8:8

Omröstning I

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för [redacted] (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.
Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista (8:8) med 11 ja-röster och 1 nej-röster.

Propositionsordning II

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (M) tilläggsyrkande och finner att så är fallet.

Propositionsordning III

Ordföranden frågar därefter om Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (C) tilläggsyrkande eller [redacted] (S) avslagsyrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (C) tilläggsyrkande.

Propositionsordning IV

Ordföranden frågar slutligen om Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (M) avslagsyrkande eller [redacted] (S) ändringsyrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt [redacted] (M) avslagsyrkande.

Expedieras
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Österåker

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2023 - 2026)
KS 2024-10-07 § 8:8

Parti	Ledamöter	Tjänstgörande	Ersättare	J	N	A
M	[redacted]	X		X		
M	[redacted]	X		X		
M	[redacted]	-	Jennie N.	X		
L	[redacted] 1:e vice ordf.	X		X		
C	[redacted]	X		X		
KD	[redacted]	X		X		
S	[redacted], 2:e vice ordf.	X		X		
S	[redacted]	-	Ingemar E.	X		
RP	[redacted]	X		X		
MP	[redacted]	X			X	
SD	[redacted]	X		X		
M	[redacted] ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	[redacted]					
M	[redacted]					
L	[redacted]					
C	[redacted]					
S	[redacted]					
V	[redacted]					
	Resultat			**11**	1	

[redacted]

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning
[redacted]

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-08-30
Diarienummer: KS 2023/0252

Österåkers kommuns remissvar på förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Sammanfattning

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS) är ute på samråd mellan 10 april och 30 september 2024. Planen ligger till grund för såväl den fysiska planeringen som tillväxtarbetet inom regionen. Kommunens remissvar ställer sig bakom det STONO-gemensamma (bilaga 1) och kompletterar med specifika synpunkter för Österåkers kommun (bilaga 2).

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

1. Godkänna Stockholm Nordosts remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med bilaga 1, daterad 2024-05-31.
2. Godkänna remissvar angående Region Stockholm remiss om ny regional utvecklingsplan i enlighet med tjänsteutlåtande, daterat 2024-08-30, samt bilaga 2 med kompletterande synpunkter, daterad 2024-08-30.

Ärendet

Region Stockholm ansvarar för arbetet med att ta fram en RUFS. Förslaget på ny version är på samråd från och med 10 april till 30 september. Förslaget utgår i stora delar från den gällande planen men innehåller bland annat en ny mål- och prioriteringsstruktur. Samrådsförslaget har behandlats brett internt på kommunen, bl.a. genom internremiss för berörda tjänstepersoner och avdelningar.

Förvaltningens slutsatser

Stockholm Nordost (STONO)[1] stödjer i huvudsak inriktningen i förslaget till ny RUFS och ser särskilt positivt på att det finns ett tydligare fokus på att hantera planens genomförande. Både Österåkers kommun och STONO lyfter att förslaget till ny RUFS behöver ta hänsyn till STONO:s och kommunens planer för utveckling. Samrådsförslaget har i nuläget ett allt för kraftigt fokus på bebyggelseutveckling. Den skulle i stället behöva tydligt redogöra för regionala och mellankommunala frågor, så som struktur för framtida transportinfrastruktur och utvecklingsbehov av tekniska försörjningssystem. Sammanfattningsvis anser STONO och Österåkers kommun att samrådsförslaget behöver kompletteras, renodlas och förtydligas för att planen ska kunna fungera som en gemensam målbild för regionens aktörer och något som kommunerna kan luta sig mot i sin planering och utveckling.

Bilagor

1. Remissvar från Stockholm Nordost, daterad 2024-05-31
2. Kompletterande synpunkter från Österåkers kommun, daterad 2024-08-30
3. Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – samrådsförslag april 2024
4. Missiv Samråd om ny regional utvecklingsplan, daterad 2024-04-09
5. Beräkning av demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022–2060
6. Samlad konsekvensbedömning

[redacted] Samhällsbyggnadsdirektör

[redacted] Strategisk planeringschef

Skickas till
Region Stockholm, Box 30215, 104 25, Stockholm, via e-post
registrator.rlk@regionstockholm.se

[1] Stockholm Nordost, förkortat STONO, är ett kommunövergripande samarbete mellan Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Digitala Signaturer

Signerad med: Anställda
Signerad av: [redacted] Strategisk planeringschef
Datum: 2024-09-18 13:22 +02:00

Signerad med: Anställda
Signerad av: [redacted], Samhällsbyggnadsdirektör
Datum: 2024-09-18 13:24 +02:00

[redacted]

Region Stockholm

Dnr RS 2024.0344

STONO 2024.013

Yttrande från Stockholm Nordost avseende Region Stockholms samråd om regional utvecklingsplan

Sammanfattning av våra synpunkter

- Den Regionala utvecklingsplanens (RUFS) viktigaste funktion är att utgöra en gemensam regional målbild som kan användas i samtalen med de statliga myndigheterna och övriga aktörer.
- En framåtsyftande strukturkarta som beskriver en målbild för regionens önskvärda utveckling är nödvändig. Strukturkartan ska ange struktur för framtida transportinfrastrukturutveckling och visa behov av utveckling av tekniska försörjningssystem.
- Prioriteringar och beskrivningarna av vad Stockholmsregionen ska göra behöver fokusera på de mellankommunala och regionala frågorna.
- Det är positivt att det finns en ansats att hantera planens genomförandefrågor. Inför genomförandet av så kallade rådslag är det nödvändigt att prioriteringarna är tydliga och avgränsade. Rådslaget ska hantera regionala frågor som kräver gemensam kraftsamling.

Stockholm Nordost är en frivillig sammanslutning av kommunerna i nordost dvs Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Stockholm Nordosts kommuner har närmare 270 000 invånare. Samarbetet syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling i regionen, med stark tillväxt och förbättrade kommunikationer i ett sammanhållet system. Stockholm Nordost har sex prioriterade frågor som den regionala utvecklingsplanen behöver hantera.

- **Bytespunkt Danderyd och förbättrad framkomlighet på E18** – En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för bytespunkt Danderyd som är en viktig koppling västerut mot Solna, Sundbyberg och Sollentuna. Även åtgärder på väg 77 behöver genomföras för att kunna avlasta E 18 och Norrortsleden.
- **Roslagsbanan till Arlanda** är en förutsättning för näringslivets fortsatta tillväxt och kompetensförsörjning, både nationellt och regionalt. En utveckling av Roslagsbanan, med förlängning till Arlanda och ny bytespunkt vid Norrortsleden, bidrar till ett mer robust och redundant kollektivtrafiksystem till och från flygplatsen och dess

arbetsplatser och skapar förutsättningar för fler hållbara marktransporter samt knyter samman regionala stadskärnor och skapar förutsättningar för en flerkärnig region.

- **Bättre framkomlighet på Norrortsleden** behövs för att binda samman regionen. Norrortsleden möjliggör en effektiv kollektivtrafik med buss och knyter ihop regionala stadskärnor. Förbättrad framkomlighet på Norrortsleden kommer att bli nödvändigt när Förbifart Stockholm öppnar och riskerar att ytterligare öka belastningen på en redan ansträngd tvärled.
- **Kapacitetsstark kollektivtrafik** behöver knyta samman de regionala stadskärnorna Täby centrum-Arninge och Kista-Sollentuna-Häggvik och vidare västerut. Idag saknas möjligheten att göra effektiva kollektivtrafikresor mellan dessa målpunkter.
- **Sjötrafik** kan avlasta ansträngd landinfrastruktur och bidra till att utveckla skärgården. Det finns goda möjligheter till utveckling av vattenvägarna både för gods och persontransporter.
- **Regional cykling** och infrastruktur för denna behöver utvecklas som ett komplement till kollektivtrafiken. En viktig del i en utbyggd regional cykelinfrastruktur är den är trafiksäker och når viktiga mål- och bytespunkter. Då skapas förutsättningar för hållbara val och effektiva resmönster.

Vision, mål och prioriteringar

- ***Den Regionala utvecklingsplanens (RUFS) viktigaste funktion är att utgöra en gemensam regional målbild som kan användas i samtalen med de statliga myndigheterna och övriga aktörer.***
- ***En framåtsyftande strukturkarta som beskriver en målbild för regionens önskvärda utveckling är nödvändig. Strukturkartan ska ange struktur för framtida transportinfrastrukturutveckling och visa behov av utveckling av tekniska försörjningssystem.***

Stockholm Nordost bedömer att målen i väsentligt bidrar till den övergripande visionen att vara Europas mest attraktiva storstadsregion.

RUFS 2060 ska fokusera på frågor kring vilka regionens aktörer behöver kraftsamla och synliggöra dessa frågor för att ge tydliga styrsignaler och möjliggöra ett genomförande i en strukturerad samverkansprocess. Dessa är:

- tillgänglighet i transportsystemet, som grund för en funktionell och växande arbetsmarknadsregion som bidrar till tillväxt genom god kompetensförsörjning och ökad sysselsättning,
- infrastruktur och tekniska försörjningsfrågor som bidrar till att regionen kan vidareutvecklas hållbart och robust samt
- trygghets- och beredskapsfrågor.

Samrådsförslaget saknar framåtriktning och utvecklingen av det regionala transportsystemet ges litet utrymme i samrådsförslaget, medan målbilden för den regionala bebyggelsestrukturen ges relativt stort utrymme. Det är anmärkningsvärt då transportsystemets utveckling och regional tillgänglighet är några av de stora utmaningarna som regionens aktörer behöver kraftsamla kring. I den regionala utvecklingsplanen är det angeläget att bejaka alla transportsätt. Bil, kollektivtrafik i alla dess former, cykel osv är viktiga för att regionen ska fungera. Människors frihet att själva bestämma över vad som passar var och en är viktig för att få såväl arbete som fritid att fungera. Att inte lyfta viktiga

investeringar i till exempel tvärförbindelser riskerar att skada tillgänglighet och framkomlighet för stockholmarna.

Stockholmsregionens transportsystem är störningskänsligt och påverkar många, såväl privatpersoner som verksamhetsutövare och näringsliv. Även attraktionskraften för att locka nya etableringar och besökare påverkas. Utvecklingen av infrastruktur behöver därför samordnas med bostadsutveckling och tillväxt. Då möjligheten att bosätta sig i regionen, pendla med rimliga restider, genomföra fritidsresor, transportera varor och gods och samtidigt klara klimatutmaningar och en god tillgänglighet är särskilt viktiga frågor för regionens fortsatta attraktivitet.

Det medför ett stort behov av att utveckla samverkan mellan Region Stockholm, kommunerna och Trafikverket, inte minst i Stockholmsregionen där transportsystemet och planeringsförutsättningarna är komplexa. Det behöver synliggöras tydligt i RUFS 2060 så att utvecklingsplanen kan utgöra underlag för den nationella infrastrukturplaneringen. Samrådsförslaget saknar en utvecklad inriktning om den regionala utvecklingsplanens roll i länsplaneprocessen, inte minst med anledning av att Region Stockholm är upprättare av båda planerna. Den regionala utvecklingsplanen skulle kunna ses som ett betydelsefullt underlag i arbetet med framtagande av länsplanen.

Stockholm Arlanda Airports funktion och koppling till sysselsättning, attraktionskraft och tillgänglighet behöver förtydligas. Åtgärder behöver tydliggöra hur regionens aktörer kan kraftsamla kring utveckling av Stockholmsregionens internationella tillgänglighet genom flygplatsens funktion, dess betydelse som arbetsplats samt hur kollektivtrafiken till och från Arlanda behöver förbättras.

För att tydliggöra prioriteringar för transportsystem och andra tekniska försörjningssystem behöver strukturkartan utvecklas och redovisa en gemensam målbild på en övergripande nivå. Förslaget till strukturkarta speglar inte de åtgärder som redovisas för de olika prioriteringarna, tex behovet av förbättrade kommunikationer mellan regionala stadskärnor.

Rumslig utveckling och plankarta

- ***Prioriteringar och beskrivningarna av vad Stockholmsregionen ska göra behöver fokusera på de mellankommunala och regionala frågorna.***

Det är positivt att RUFS 2060 även fortsatt håller fast vid inriktningen om en flerkärnig regional struktur och vidareutveckling av de regionala stadskärnorna. Det behöver dock tydligare framgå i RUFS 2060 att en flerkärnig rumslig inriktning inte enbart syftar till att skapa förutsättningar för arbete, service och boende samt ett effektivare markutnyttjande i stadskärnorna. Det främsta syftet med regional betydelse är att styra investeringar och utveckling till de regionala stadskärnorna så att de ges förutsättningar att utvecklas till målpunkter, som i sin tur kan bidra till att avlasta det radiella transportsystemet genom minskad efterfrågan på resor in och ut från centrala regionkärnan och på så sätt bidra till att det befintliga transportsystemet kan nyttjas mer effektivt.

Strukturkarta med sikte på år 2060 saknar en målbild för transportsystemet i sin helhet men främst för hur den regionala flerkärniga utvecklingen ska understödjas genom

transportsystemet. Strukturkartan saknar koppling till utredda behov i Region Stockholms Kollektivtrafikplan 2050. RUFS 2050 redovisar behov av förbättrad tillgänglighet mellan de regionala målpunkterna, den regionala stadskärnan Täby centrum-Arninge och Kista-Sollentuna-Häggvik respektive Arlanda-Märsta. Det är underligt att det behovet inte redovisas för 2060. Utifrån skrivningarna om behovet av förbättrad kollektivtrafik i tvärförbindelserna behöver även bytespunkt Danderyd behandlas.

Om plankartan ska behålla detaljeringsnivån såsom den presenteras i samrådsförslaget behöver Region Stockholm vara mer lyhörd för kommunernas synpunkter. Kommunerna har planmonopol och bestämmer om hur bebyggelseutvecklingen kommer se ut i regionen. Det är därför viktigt att bejaka och beakta kommunernas planer för byggnation i en regional utvecklingsplan samt var och i vilken omfattning planerad byggnation ska ske. Utvecklingsplanen bör därför vara mer flexibel och öppen för de vägval som kommunerna gör och inte skapa inlåsningseffekter genom avgränsningar. Ju mer detaljerad en plankarta blir desto mer behöver en sådan återspegla kommunernas översiktsplaner. Det skapar onödiga oklarheter när den regionala kartan inte överensstämmer med kommunens översiktsplan.

Stockholm Nordost saknar i kartan kopplingar till övriga regioner. Det finns anledning att peka ut viktiga målpunkter utanför länet såsom exempelvis Uppsala.

Gemensamt ansvar för regionens utveckling och form för samverkan

Det är positivt att det finns en ansats att hantera planens genomförandefrågor. Inför genomförandet av så kallade rådslag är det nödvändigt att prioriteringarna är tydliga och avgränsade. Rådslaget ska hantera regionala frågor som kräver gemensam kraftsamling.

För att nå regionens högt uppsatta mål krävs samverkan och beslut om finansiering. Avsaknad av en stark viljeinriktning samt finansieringsbeslut om nödvändig transportinfrastruktur skapar otydlighet och osäkerhet hos både offentliga och privata samhällsaktörer. Ett viktigt första steg är att göra den regionala planen mer framåtsyftande och bjuda in till en gemensam kraftsamling kring genomförandet.

[redacted] Ordförande Stockholm Nordost 2024

Österåker

Samhällsbyggnadsförvaltningen
[redacted]

Datum: 2024-08-30
Diarienummer: KS 2023/0252

Österåkers kommuns remissvar på förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Inledning

Österåkers kommun har tagit del av regionens samrådsförslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Samrådet pågår mellan 10 april och 30 september 2024.

Österåkers kommun spelar en betydande roll i Stockholmsregionens dynamiska utveckling och planerar för att få en allt större roll för regionens utveckling. Österåker är en attraktiv plats för både boende och företagande. Kommunens engagerade arbete för att skapa en balanserad mix av bostäder, arbetsplatser och rekreation bidrar till regionens tillväxt och livskvalitet

Kommunens vision lyder ”Med kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus skapar vi en hållbar framtid. Österåker – möjligheternas skärgårdskommun”. Med möjligheternas skärgårdskommun menas att alla delar av kommunen ska leva. Här ska det trivsamma småstadslivet finnas med sitt rika utbud, en grönskande och livfull landsbygd, samt en vacker skärgård som ska vara tillgänglig för såväl kommuninvånare som besökare.

De senaste två decennierna har Österåker växt och blivit en alltmer attraktiv kommun att bo och verka, samt en viktig integrerad del av Stockholmsregionen. Kommunen står fortsatt inför en period av kraftig tillväxt och utveckling. För att säkerställa att detta kan ske på ett hållbart och effektivt sätt, behöver regionen möta upp med nödvändiga investeringar. Om dessa behov tillgodoses, kan kommunen bli en tillväxtmotor som väsentligt bidrar till visionen att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion.

Österåkers kommun har aktivt deltagit i RUFS-arbetet och ser glädjande på graden av dialog och transparens som genomsyrat framtagandeprocessen. Under processens gång har kommunen löpande tillhandahållit underlag avseende Österåkers utveckling och varit tydliga med att redovisa både prognoser och utfall. Kommunen kan konstatera att det trots det till viss del inte har medförts en samsyn kring vissa områden, så som utvecklingen av bebyggelsen över lag och inte minst avseende av Rosenkälla samt av skärgården. Kommunen ser även att flertalet av de synpunkter som framfördes vid samrådet av RUFS 2050 kvarstår.

Strukturen för remissvaret är upplagt utefter den tematiska indelningen och frågeställningarna som Region Stockholm ställde upp i samrådsmissivet. Nedan står

det om *Styrkor och utmaningar, Vision, mål och prioritering,* samt *Rumslig utveckling och plankarta*. Den fjärde kategorin, *Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan,* besvaras i inledningen ovan samt löpande i övriga delar av dokumentet.

Styrkor och utmaningar

Kommunen håller med om beskrivningen kring regionens styrkor och de utmaningar som presenteras. Kommunen delar ambitionen att de som har allra sämst livsvillkor ska få det bättre. Det kan åstadkommas genom att skapa en region med goda förutsättningar för utbildning, arbete, vidareutbildning samt företagande som skapar tillväxt och kommer regionens invånare till del. Kommunen ifrågasätter dock formuleringen ”att minska skillnaderna i livsvillkor”. Konkret skulle målet kunna uppnås genom att få dem som har det bättre att få det sämre och således uppnå målet.

Vision, mål och prioriteringar

Kommunen ser positivt på att målstrukturen har utvecklats och blivit tydligare efter synpunkter som framfördes under framtagandeskedet. Dock är formuleringarna av *övergripande mål*, *mål* respektive *prioriteringar* likartade samt lagda på en likartad nivå. Framför allt prioriteringarna borde vara mer detaljerade och mätbara för att det ska uppnås någon sorts hierarki i målstrukturen. Det är inte i sig önskvärt med en hög detaljeringsnivå i RUFS:en men i vissa frågor där det krävs en regional samordning bör en riktning pekas i RUFS:en, genom exempelvis mätbara mål, då det i sin tur ger stöd för kommunernas vidare arbete. I nuvarande RUFS 2050 finns det i delmålen för 2030 konkreta siffror, t.ex. tydliggörs en restidskvot i delmålet om kollektivtrafikens restid mellan de regionala stadskärnorna.

Sverige står inför stora utmaningar när det gäller det växande behovet av tekniska försörjningssystem de kommande åren. I Stockholmsregionen finns redan idag en effektbrist i vårt elnät och behovet av planerbar och tillförlitlig energi kommer inte minska framöver. Liknande utmaningar gäller vattenförsörjningen. Om än inte lika brådskande, så visar kartan över beräknat behov av VA i samrådsförslaget en markant ökning fram till 2030 och 2050. Ökande behov kan väntas även inom övriga tekniska försörjningssystem så som avfall, masshantering, m.fl. Då de tekniska försörjningssystemen är påtagligt regionala och mellankommunala frågor anser kommunen att det är här RUFS:en har potential att agera tydligast stöd. I nuvarande format är kommunens uppfattning att dessa skulle kunna ta en större plats i RUFS:en och breddas, inte klumpas ihop under *Prioriteringar* benämnt *Robusta tekniska försörjningssystem med säker tillgång*. I dialog under samrådsprocessen har det tydliggjorts att RUFS:en ska hålla ett övergripande perspektiv och att ämnesspecifika regionala strategier kompletterar den. Detta skulle behöva lyftas tydligare i samrådsförslaget, förslagsvis genom att tydligt hänvisa vidare till t.ex. den regionala vattenförsörjningsplanen. Att samarbeta och få verkstad i dessa frågor på en regional och mellankommunal nivå är avgörande för en framtida utveckling, inte minst för att Stockholmsregionens tillväxtpotential ska kunna tillvaratas.

Målen som avser tillväxt är inriktade på ett internationellt innovations- och teknikfokuserat näringsliv, relativt koncentrerat till centrala Stockholm. Kommunen håller med om att det är viktigt för regionens globala konkurrenskraft men ser gärna att RUFS:en diversifierar målen gällande näringsliv något för att även inkludera de sektorer som inte ryms inom ovanstående. Österåkers kommuns näringsliv består i dagsläget till av ett starkt småföretagande samt småindustri som är inriktade på en lokal/regional ekonomi. Därutöver planeras i kommunen tillväxt av både bostäder och arbetsplatser som ytterligare breddar näringslivet framöver. Nya arbetsplatsmöjligheter tillkommer bl.a. i planprogrammen som tas fram inom Sverigeförhandlingens influensområden.

Under prioriteringen *Främja en levande landsbygd och skärgård* är, utifrån Österåkers kommuns perspektiv, jobbskapande åtgärder det viktigaste för en levande skärgård och landsbygd. I kommunens skärgård är bygg- och entreprenadverksamhet de stora arbetsgivarna. Besöksnäring är en sektor som har potential att expandera, men är i behov av tydligt stöd från RUFS:en. Frågor kring exempelvis transport och avfallshantering är viktiga för att möjliggöra året-runt-turism och därigenom bidra till främjandet av en levande skärgård.

I samrådsförslaget beskrivs att mångfalden av landskap och kulturmiljöer med stora kulturhistoriska värden bidrar till Stockholmsregionens identitet och attraktionskraft. Kulturarvet är en viktig kvalitet som bidrar till god livsmiljö. Det saknas dock beskrivning av mål och prioriteringar avseende arkitektur och kulturvärden.

Rumslig utveckling och plankarta

Avsnittet har delats upp i underrubriker för att lättare kunna navigera mellan ämnesområdena och öka läsbarheten.

Bebyggelseutveckling

Kommunerna har planmonopol över sin bebyggelseutveckling. Det är därför viktigt att bejaka och beakta kommunernas planer för byggnation i en regional utvecklingsplan samt var och i vilken omfattning planerad byggnation ska ske. RUFS:en bör därför vara mer flexibel och öppen för de vägval som kommunerna gör och inte skapa inlåsningseffekter genom avgränsningar. Plankartans nya kategorier skiljer sig ännu mer mot kommunens översiktsplan än de tidigare kategorierna i RUFS 2050. Bl.a. är Österskär utpekat som ett område med tätare bebyggelse trots att det redan är i stort fullt utbyggt. Till skillnad mot exempelvis Åkers Runö som är kommunens största nybyggnadsområde.

Österåkers kommun har fokus på att bygga tätt, med fler lägenheter i strategiska stadsutvecklingslägen och ser positivt på att detta lyfts i RUFS. Det är dock en stor diskrepans mellan kommunens förväntade bostadstillskott och regionens beräkning av bostadsbehov som redovisas i samrådsförslaget. Detta får konsekvenser för kommunen när RUFS:ens utpekade bostadsbehovet är avsevärt lägre än vad som planeras att bygga, exempelvis i dialoger och förhandlingar om investeringar från Trafikverket och Trafikförvaltningen. Vidare är det anmärkningsvärt att

Sverigeförhandlingen, som är ett avtal som regionen ingår i, inte är inräknat i bostadsbehovsberäkningen. Kommunen vill därför ha en bättre synkning mellan den kommunala bostadsprognosen och regionens beräkning.

Samrådsremissen tar fasta på ett antal goda idéer om hur bostadsplanering kan ske på ett sådant sätt att kollektivtrafikförsörjningen kan säkras för det stora flertalet i Stockholmsregionen. Remissen tar dock indirekt sin utgångspunkt i tätare bebyggelse i form av flerbostadshus, vilket riskerar att byggnationen inte stämmer överens med det som efterfrågas på bostadsmarknaden. En av förklaringarna bakom nettoutflyttning från Stockholmsregionen kan vara diskrepansen mellan utbudet och den faktiska efterfrågan på bostadsmarknaden, däribland just småhus. För en väldigt småhustät kommun likt Österåker vill kommunen att RUFS:en lyfter detta perspektiv tydligare. Kommunens översiktsplan har flertalet bebyggelsekategorier baserat på geografiskt läge. Där det är motiverat ska tätare bebyggelse med flerbostadshus prioriteras, t.ex. kollektivtrafiknära, men i andra områden förespråkas en blandad bebyggelse. Kommunen anser att detta är viktigt för att möjliggöra en attraktiv bostadsmiljö för regionens invånare.

Kommunen ser positivt på utpekandet av Mellansjö på Ljusterö som *landsbygdsnod*. Utpekandet har tillkommit sedan RUFS 2050 och kommunen uppskattar att det går i linje med den utveckling som skett och planeras för i området.

Rosenkälla-Gillinge

Trots att kommunen flertalet gånger motsatt sig den felaktiga beskrivningen av Rosenkälla (tillsammans med Gillinge) som varuhanterande verksamheter, så är området fortsatt utpekat som just detta i det nuvarande samrådsförslaget. Detta överensstämmer inte med kommunens eller STONO:s intentioner och behöver ändras. Detta har kommunen konstant upprepat i dialogprocessen för den nya RUFS:en och framfört i tidigare remissvar för RUFS 2010 och RUFS 2050. Att däremot utreda regionala behov av ytor för varuhanterande transporter bör genomföras. Det finns ett planprogram och en detaljplan för Rosenkälla, etapp 1, som inte än genomförts. Detaljplanen möjliggör centrumändamål, handel, kontor, upplevelser m.m. Utvecklingen av närområdet, med Arninge resecentrum, regionala stadskärna Täby C - Arninge och Vallentuna kommuns utveckling av Gillinge-området, ger anledning att utreda kompletterande utveckling av Rosenkälla med bl.a. bostäder, arbetsplatser och service. Det skulle kunna röra sig om en levande stadsdel, som kan försörjas med god kollektivtrafik via bussarna på E18 och resecentrum Arninge. Kommunen ställer sig också frågande till att endast den delen av Arninge som är på Täbysidan är utpekad som del av den regionala stadskärnan Täby C – Arninge trots att RUFS 2050 och kommunens översiktsplan har med utveckling även på Österåker-sidan.

Transport

I den regionala utvecklingsplanen är det angeläget att bejaka alla transportsätt. Bil, kollektivtrafik i alla dess former, cykel, m.fl. är viktiga för att regionen ska fungera. Människors möjlighet att välja över vad som passar var och en är viktig för att få såväl arbete som fritid att fungera.

RUFS pekar för närvarande inte ut framtida transportlänkar eller investeringar som ännu inte beslutats eller finansierats, vilket begränsar dess omfattning. Det vore lämpligt att bredda underlaget, till exempel genom att inkludera objekt i länsplanen. Eftersom trafiksystemet är avgörande för regionens utveckling och måste synkroniseras med planer för bostadsutveckling, teknisk försörjning och andra viktiga områden, blir det problematiskt med en RUFS som sträcker sig till 2060 men endast redovisar objekt med beslutad finansiering.

För att möjliggöra fortsatt tillväxt i Österåker och nordostsektorn i övrigt behöver Roslagsbanan förses med dubbelspår hela vägen till Stockholm. På sikt kommer sannolikt utvecklingen i denna del av regionen annars att hämmas.

Stockholm är en viktig hubb för kommunikation/transport i Norden, med en stor flygplats och ett välutvecklat transportsystem. Att Arlanda får ta tydligare plats i samrådsförslaget än tidigare RUFS ser kommunen positivt på. Behovet av förbättrade spårkopplingar mot Stockholm och Arlanda behöver dock utvecklas. Österåkers kommun ser, tillsammans med STONO, en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda som en förutsättning för näringslivets fortsatta tillväxt och kompetensförsörjning, både nationellt och regionalt.

Sjötrafiken behöver reformeras och bättre anpassas för det vardagliga livet i skärgården och snarare än efter det säsongsvarierande behovet att komma ut till fritidshus från inre delarna av regionen. Kommunen efterfrågar även ett tydliggörande kring *replipunkter* och vad det innebär mer konkret att en plats pekas ut som detta. En replipunkt bör t.ex. vara garanterade en viss standard gällande kollektivtrafik och sjötrafik

Natur- och vattenområden samt friluftsliv

Österåkers kommun anser att det är bra att de gröna kilarna utvidgats, exempelvis i Trastsjöskogen i kommunen. De justeringar som gjorts är i linje med översiktsplanens plankarta för utpekande av natur/skog, tätortsnära grönområde och/eller hänsynsområde rekreation. Vid Rydbo/Arninge har kilområde tagits bort för ytor som i dagsläget berörs av stationsområde och kross. Svagt samband har tagits bort för Säby-Norrö vilket är rimligt eftersom syftet med detta var svårtytt då sambandet var utpekat främst över vatten. Vidare ser kommunen positivt på att kategoriseringen av svaga samband har ändrats från tre klasser till två (svagt samband över bebyggelse samt svagt samband över natur), vilket ger en ökad tydlighet.

Kommunens översiktsplan föreslår flera gröna entréer och målpunkter som RUFS kan beakta vid utpekandet av gröna stationer. Från Österåkers kommuns perspektiv

är Åkers Runö och Täljö särskilt lämpliga, då de är utpekade som gröna entréer i översiktsplanen och har tydliga kopplingar till rekreativa målpunkter i området.

Tysta områden nämns endast som en möjlighet inom kilarna i RUFS:en. Frågan om tysta områden blir allt viktigare när regionen växer. Behovet att planera för dessa är stort och ett ställningstagande i RUFS underlättar det arbetet. I RUFS 2010 presenterades tysta områden som ett kartlager. Efter det har flera kommuner gått vidare och kartlagt på mer detaljerad skala och möjligheten till GIS-analyser borde göra det möjligt för regionen att presentera något underlag kopplat till detta ämne.

Kommunen saknar ställningstagande gällande bebyggelse på skogsbruksmark i RUFS:en. Samrådsförslaget anger att skogsbruk inom kilarna ska vara skonsamt vilket kommunen anser är bra, men ställningstagande gällande ianspråktagande av skogsbruksmark för bebyggelse nämns inte. Detta regleras i samma paragraf i miljöbalken som jordbruksmark.

Kultur & kulturmiljö

Samrådsförslaget beskriver de regionala stadskärnorna som nav för viktiga funktioner, däribland kultur. Österåkers kommun ingår inte i en regional stadskärna och ser därför vissa risker med att den lokala kulturella utövningen urholkas till förmån för de regionala stadskärnorna. En tydligare beskrivning vore därför önskvärd för landsbygdens och skärgårdens invånares möjligheter att ta del av kultur.

Planförslaget pekar inte ut värdefulla kulturmiljöer och kulturlandskap. Dessa är viktiga att redovisa då dessa miljöer inte alltid täcks in av kilstrukturen.

Specifika medskick kring plankartan

- Blå leden är fortsatt utpekad i västra delen av kommunen, vilket den även var i förra RUFS, trots flertalet uppmaningar från kommunen att stryka denna på grund av markägarförhållanden.

- I godskartan undrar kommunen vad det lilla området, strax väster om centrala Åkersberga, som är utpekat som ”Område för terminal och anläggning” innebär. Tolkas kartan rätt innebär det att RUFS:en pekar ut en fastighet/yta som redan är bebyggd med bl.a. ICA Maxi.

- Kommunen anser att det generellt bör finnas med fler kartor för att visualisera det som beskrivs i text. Exempelvis får cykelinfrastrukturen en helt egen karta, men är det enda transportslag som har det.

- Vägfärjan mellan fastlandet och Ljusterö är ej utpekad i plankartan, men kopplingen Åsättra – Ingmarsö är med.

Övriga medskick

- Generellt skulle användandet av tidsperspektiven kunna ses över i samrådsförslaget. För att få en tydligare enlighet skulle RUFS:en förslagsvis hålla sig till 2030 och 2060. Just nu beskrivs lägesbilder över 2030, 2040, 2050 och 2060. Kommunen noterar även att det står att målen har tidsperspektivet 2040 och undrar om detta är korrekt givet att det är 2060 som presenteras som målår i övrigt.

- Klimatanpassning i relation till fysisk planering skulle behöva utvecklas. Behovet av ställningstagande för detta i ett framtidsperspektiv är stort.

- I konsekvensbedömningen är viktningen mellan miljökonsekvensdelen och övriga delar aningen obalanserad. Miljödelen har en mer befäst metod för konsekvensbedömning. Andra delar får därför mindre utrymme och påvisar ett behov av en mer breddad systematiserad bedömningsmetod.